

TASDIOLA YMAN

Filologiy fakulteti dekani
B.Rizayev

KELISHILDI

O'zbek tilshunosligi kafedrasi mudiri
N.Yuldasheva

**Filologiya fakultetining Amaliy filologiya ta'lif yo'nalishi 2-kurs talabalari uchun
"Amaliy o'zbek tili (morphology)" fanidan yakuniy nazorat savollari to'plami**

1. Morfema haqida ma'lumot. Morfema variantlari
2. Derivatsion va grammatik morfemalar.
3. Derivatsion morfemaning turlari.
4. Grammatik morfemaning turlari
5. Lug'aviy shakl hosil qiluvchi morfemalar
6. Sintaktik shakl hosil qiluvchi morfemalar
7. Lug'aviy-sintaktik shakl hosil qiluvchi morfemalar
8. Morfemalarda shakl va ma'no munosabatlari.
9. O'zbek tili derivatsiyasi.
10. So'z yasash qolipi.
11. So'z yasash qolipining turlari: unumli va unumsiz, mahsuldor va kammahsul qoliplar.
12. Yasama so'zlarning xususiyatlari
13. Yasama so'z taraqqiyotida ixtisoslashish, soddalashish, tublashish hodisalari.
14. So'z turkumlarining ko'chishi. So'z turkumlarida transpozitsiya, konversiya va polifunksionallik.
15. Grammatikaning tarkibiy qismlari.
16. O'zbek tilida leksemani grammatik shakllantiruvchi vosita va uning turlari.
17. Grammatik ma'no, uning turlari: morfologik va sintaktik ma'no, umumiylig, oraliq va xususiy grammatik ma'no, kategorial, yondosh va hamroh ma'no, ularning xususiyatlari va turlari.
18. O'zbek tili grammatik (morfologik) kategoriyalari va ularning turlari
19. Lug'aviy shakl hosil qiluvchi kategoriyalar
20. Sintaktik shakl hosil qiluvchi kategoriyalar
21. So'zlarni turkumlash tamoyillari, tasnif asoslari.
22. Mustaqil so'z turkumlari, ularning o'rganilish tarixi
23. Mustaqil so'z turkumlarining xususiyatlari, tiplari: o'zgaruvchi va o'zgarmas turkumlar, g'ayrioddiy ma'noli turkumlar (olmosh, taqlid).
24. Mustaqil so'z turkumlari tartibi.
25. Fe'lning mustaqil so'z turkumi sifatidagi umumiylig grammatik xususiyatlari.
26. Fe'lning lug'aviy-grammatik guruhlari.
27. O'timli va o'timsiz fe'llar.
28. Fe'lning nutqdagi turlari: tuslangan va tuslanmagan ko'rinishlari; tuzilish turlari, to'liqsiz fe'llarning so'z turkumlari sistemasidagi o'rni.
29. Fe'lning tasniflovchi kategoriyalari
30. Grammatika va uning o'rganish obyekti haqida gapiring.
31. Morfologiya va uning o'rganish manbaini bayon qiling.
32. Grammatik ma'no tarkibiy qismlarini bayon qiling.
33. So'zshakl turlarini sanang.
34. Shakllarning so'zga qo'shilish tartibi qanday?

35. Pleonazm va tejamkorlik hodisasini tushuntiring.
36. Fe'llarning asosiy LMGlarini sanang
37. Qo'shimchalarining funktsional-semantik tasnifi xususida to'xtaling.
38. Qo'shimcha morfemalarning tuzilishiga ko'ra turlari
39. Qo'shimcha morfemalarning shakl va ma'no munosabatiga ko'ra turlari
40. Fe'l yasalish qoliplari haqida malumot bering.
41. Tasniflovchi va vazifaviy grammatik kategoriyalar xususida fikrlaringiz.
42. So'zlarning semantik tasnifi.
43. So'zlarning morfologik tasnifi.
44. Leksemalarning sintaktik tasnifi.
45. Fe'llarda so'zshakllarning turlari. (tayanch tushunchalar: nol shakl, sintetik shakl, sintetik-analitik shakl, takroriy shakl)
46. Sintaktik kategoriyalarining fe'llarda voqelanishi. Fe'llarning sintaktik kategoriyalari
47. Ot va uning o'rganilish tarixi.
48. Otning mustaqil so'z turkumi sifatidagi umumiy grammatik xususiyatlari.
49. Otning tasniflovchi kategoriyasi. Son kategoriyasi va uning shakllari.
50. Otning UGM parchalanishiga ko'ra turlari. (atoqli va turdosh ot, muayyan va mavhum ot, sanaladigan va sanalmaydigan otlar, yakka va jamlovchi ot.)
51. Atoqli va turdosh ot.
52. Muayyan va mavhum ot.
53. Yakka va jamlovchi ot.
54. Otlarning yasalishi.
55. Otlarning assosiy LMGlarini sanang .
56. Atoqli otni turdosh otga, turdosh otni atoqli otga aylanish jarayonlarini misollar bilan tushuntiring.
57. Otning derivatsiyasi haqida gapiring.
58. Otda sintaktik kategoriyalar voqelanishini bayon qiling.
59. Sifat yasalishining sermahsul qoliplari haqida gapiring.
60. Asliy va nisbiy sifatlarining semantik belgilarini izohlang.
61. Yordamchi so'zlar haqida gapiring.
62. Oraliq so'zlar haqida gapiring.
63. Transpozitsiya haqida gapiring.
64. Nisbat kategoriyasi va uning shakllari tizimi.
65. Bo'lishli-bo'lishsizlik kategoriyasi
66. Fe'lning o'zgalovchi kategoriyasi
67. Fe'lning harakat tarzi kategoriyasi
68. Fe'lning nokategorial shakllari tizimi.
69. Fe'lning harakat tabiatini ko'rsatuvchi shakllari.
70. Fe'lning harakat ob'yektiga munosabatini bayon qiling.
71. Fe'l derivatsiyasi haqida gapiring.
72. Fe'lning tasniflovchi kategoriyalari haqida gapiring.
73. Nisbat kategoriyasi haqida gapiring.
74. Sifatning lugaviy-ma'noviy guruhlarini sanang.
75. Sifatning lug'aviy shakllari xususiyatlari qanday?

Tuzuvchi

B.BAXRIDDINOVA